

HUYỆN ỦY CUM'GAR
BAN TUYÊN GIÁO

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

*
Số 315 -CV/BTGHU
V/v gửi Đề cương tuyên truyền, kỷ niệm
110 năm Ngày sinh đồng chí Lý Tự Trọng
(20/10/1914 - 20/10/2024)

Cư M'gar, ngày 02 tháng 10 năm 2024

- Kính gửi:
- UBMTTQ Việt Nam huyện và các đoàn thể huyện,
 - Phòng Văn hóa và Thông tin,
 - Trung tâm Truyền thông – Văn hóa – Thể thao,
 - Trang thông tin điện tử huyện,
 - Các TCCS Đảng trực thuộc Huyện ủy.

Thực hiện Công văn số 9565-CV/BTGTW, ngày 26/9/2024 của Ban Tuyên giáo Trung ương, Công văn số 2256-CV/BTGTU, ngày 02/10/2024 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy về việc gửi Đề cương tuyên truyền, kỷ niệm 110 năm Ngày sinh đồng chí Lý Tự Trọng(20/10/1914 - 20/10/2024)

Để phục vụ tốt công tác tuyên truyền, Ban Tuyên giáo Huyện ủy gửi Đề cương tuyên truyền, kỷ niệm 110 năm Ngày sinh đồng chí Lý Tự Trọng (20/10/1914 - 20/10/2024) do Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với Ban Bí thư Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và Tỉnh ủy Hà Tĩnh biên soạn, đề nghị các cơ quan, đơn vị, địa phương chỉ đạo và tổ chức tuyên truyền, phổ biến rộng rãi trong cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và quần chúng nhân dân trên địa bàn huyện.

Nhận được Công văn này, đề nghị các cơ quan, đơn vị, địa phương triển khai thực hiện./

Nội nhân:

- Như trên,
- BTG Tỉnh ủy (báo cáo)
- TT Huyện ủy (báo cáo),
- Lưu BTG Huyện ủy.

Nguyễn Huy Anh

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

Kỷ niệm 110 năm ngày sinh đồng chí Lý Tự Trọng -
Người đoàn viên thanh niên cộng sản đầu tiên (20/10/1914 - 20/10/2024)

I. KHÁI QUÁT TIỂU SỬ VÀ QUÁ TRÌNH HOẠT ĐỘNG CÁCH MẠNG CỦA ĐỒNG CHÍ LÝ TỰ TRỌNG

Lý Tự Trọng tên thật là Lê Hữu Trọng, sinh ngày 20/10/1914 tại Bản Mạy, tỉnh Nakhon Phanom, Vương quốc Thái Lan¹ (vùng Đông Bắc nước Xiêm, tỉnh Lạc Hòn - địa giới đầu thế kỷ trước) trong gia đình giàu truyền thống yêu nước. Cha của Lý Tự Trọng là ông Lê Hữu Đạt, quê ở làng Kê Vệt (nay là xã Việt Tiến), huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh²; mẹ là bà Nguyễn Thị Sờm quê ở Can Lộc, tỉnh Hà Tĩnh. Thời kỳ này do phải tránh sự truy lùng gắt gao của bọn thực dân Pháp nên hàng chục nghìn đồng bào yêu nước (phần lớn là miền Trung chủ yếu ở các tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị...) từng nổi dậy theo Phan Đình Phùng đánh Pháp rồi theo Phan Bội Châu tham gia Việt Nam Quang phục Hội để mưu việc “phục quốc” buộc phải tìm đường vượt núi cao Trường Sơn và băng qua Sông Mệ (Mê Kông) vừa để cuộc cày kiếm sống vừa để tổ chức lực lượng trở về đánh Pháp trong sự chia sẻ, đùm bọc của nhân dân nước bạn.

Chừng 4,5 tuổi, Lê Văn Trọng được bố mẹ đưa đến ở trong gia đình ông bà Cự Tuấn³, một đồng hương, đồng chí thân tín trong “Quang phục quân” (lực lượng vũ trang của Việt Nam Quang phục Hội) để bố mẹ dành thời gian vừa lo việc cày làm ra lúa gạo vừa lo việc nước xây dựng các đội nghĩa quân.

Lớn lên trong tinh thần và truyền thống yêu nước của cả hai gia đình và bà con Việt kiều, hơn 6 tuổi Lê Văn Trọng được đến trường do các nhà lãnh đạo Việt Nam Quang phục Hội mở ở Bản Mạy. Tại đây, anh được học lịch sử nước Nam, văn thơ yêu nước của Phan Bội Châu và các nhà yêu nước khác cũng như học tiếng Hán, tiếng Thái...

¹ Nay là Bản Na Chok, xã Nong Yat, huyện Mueang Nakhon Phanom. Xiêm là phiên âm tiếng Việt của Siam - tên gọi của đất nước Thái Lan trước năm 1939. Từ năm 1945, Thái Lan lại đổi tên thành Xiêm. Đến năm 1949, Xiêm lại được đổi thành Thái Lan như hiện nay (Theo sách Chân dung Anh hùng Lý Tự Trọng qua những tư liệu lịch sử - Dương Trọng Phúc)

² Trước là xã Việt Xuyên, đến năm 2019 theo Nghị quyết số 819/NQ-UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Hà Tĩnh, các xã Phù Việt, Việt Xuyên, Thạch Tiến đã được sáp nhập toàn bộ diện tích dân số thành xã Việt Tiến như ngày nay.

³ Ông Cự Tuấn còn được biết đến với những tên gọi khác như: Nguyễn Huy Tuấn, Hà Huy Tuấn, Nguyễn Cự Tuấn, Nguyễn Ông Cự, Ngô Trí Tuấn, Lý Cự, Lý Tuấn, Lý Dụ. Ông tham gia phong trào Cần Vương dưới sự lãnh đạo của Phan Đình Phùng, bị thực dân Pháp đàn áp, ông cùng những người đồng hương lánh sang Xiêm. Tại vùng đông bắc Xiêm, ông là người đã khai hoang lập “trại cày” giúp bà con người Việt. Ông Cự Tuấn là đồng hương, đồng chí của ông Lê Hữu Đạt - cha của Lý Tự Trọng. Ông đã nhận Lý Tự Trọng làm con nuôi khi tròn 3 tuổi.

Đến giữa năm 1929, tình hình cách mạng có chuyển biến mới. Các tổ chức cộng sản ở Việt Nam lần lượt ra đời. Lý Tự Trọng được cử về nước hoạt động tại Sài Gòn - Chợ Lớn, tham gia tổ chức các cuộc mít tinh tại Sài Gòn, Hội nghị công nhân Đông Dương, đồng thời đảm nhận nhiệm vụ liên lạc trong và ngoài nước cho Xứ ủy Nam Kỳ. Lý Tự Trọng được giao nhiệm vụ đặc biệt, vận động tập hợp thanh niên trong các nhà máy, trường học để thành lập Đoàn Thanh niên cộng sản. Với bí danh là Nguyễn Huy, Lý Tự Trọng xin làm công nhân hăng than tại Sài Gòn.

Năm 1930, khi Trung ương Đảng về đóng trụ sở tại Sài Gòn, Lý Tự Trọng được làm việc với đồng chí Trần Phú, Ngô Gia Tự. Lúc bấy giờ nhiệm vụ của Lý Tự Trọng vừa làm liên lạc giữa cơ sở Đảng trên tàu quốc tế với Xứ ủy Nam kỳ, vừa làm nhiệm vụ liên lạc giữa Xứ ủy Nam kỳ với các cấp bộ đảng ở Sài Gòn - Chợ Lớn. Trung ương Đảng giao nhiệm vụ cho Lý Tự Trọng nghiên cứu tình hình thanh niên ở Sài Gòn - Chợ Lớn để chuẩn bị cho việc thành lập Đoàn Thanh niên cộng sản.

Ngày 08/02/1931, nhân dịp kỷ niệm một năm cuộc khởi nghĩa Yên Bái, Xứ ủy Nam Kỳ tổ chức buổi tuyên truyền với nội dung kêu gọi liên minh công - nông, yêu cầu tăng lương, giảm giờ làm. Đồng chí Phan Bội (bí danh là Quảng) lúc này phụ trách tuyên truyền của xứ ủy, được phân công làm trưởng ban tổ chức, Lý Tự Trọng được phân công làm nhiệm vụ bảo vệ. Khi quân chúng xem đá bóng ở sân bóng C.I.A xong, vừa đổ ra đường, đồng chí Phan Bội đứng lên diễn thuyết, bọn cảnh sát ập đến, tên mật thám Legrand nhảy vào bắt đồng chí Phan Bội. Không còn cách nào khác để cứu đồng chí mình, Lý Tự Trọng đã rút súng bắn tên mật thám gục xuống. Trước sự kiện chấn động đó, thực dân Pháp đã ra sức truy lùng và bắt sống được anh.

Sau khi bị thực dân Pháp bắt, Lý Tự Trọng bị đưa đi tra tấn và giam giữ lần lượt tại hai nơi là bột Catinat và Khám lớn Sài Gòn. Dù bị tra tấn vô cùng dã man nhưng dịch không khai thác được thông tin gì từ anh, chỉ nói tên anh là Nguyễn Huy. Giam cầm tra tấn ở Khám lớn Sài Gòn một thời gian không thu được kết quả, bọn chúng đưa anh ra xử án. Run sợ trước phong trào cách mạng, chính quyền thực dân Pháp ở Đông Dương đã mở một phiên tòa đại hình để xử một chiến sĩ cộng sản Việt Nam chưa đầy 17 tuổi. Lý Tự Trọng đã bị kết án tử hình. Trong những ngày cuối cùng ở xà lim án chém, Lý Tự Trọng vẫn lạc quan yêu đời, tin tưởng vào sự thắng lợi của cách mạng. Mặc dù bị xiềng xích nhưng hàng ngày anh vẫn tập thể dục, đọc *Truyện Kiều*, động viên các bạn trẻ nêu cao ý chí cách mạng. Khí phách hiên ngang của anh đã làm cho

dân Pháp xâm lược, vì sao phải lập Hội; Chủ nghĩa cộng sản là gì. Thời gian học tập ở Đại học Trung Sơn, Quảng Châu, Lý Tự Trọng đã thông thạo tiếng Trung và được cử làm liên lạc cho Tổng bộ Việt Nam thanh niên cách mạng đồng chí Hội ở Quảng Châu. Vốn thông minh hoạt bát, mưu trí, Lý Tự Trọng đã góp phần tích cực vào việc liên lạc giữa Tổng bộ Việt Nam thanh niên cách mạng đồng chí Hội với đảng bạn và cán bộ cách mạng Việt Nam hoạt động tại Trung Quốc, đồng thời tổ chức việc chuyển thư, tài liệu của Đảng về nước.

Phát súng của Lý Tự Trọng để cứu đồng chí Phan Bội, người phụ trách tuyên truyền của Xứ ủy đang đứng diễn thuyết trước công chúng đã làm rung chuyển Sài Gòn. Thực dân Pháp không nghĩ một thanh niên mới 17 tuổi lại dám liều mình bắn chết mật thám LeGrand ngay trước công chúng.

Trong những ngày cuối cùng ở xà lim án chém, Lý Tự Trọng vẫn lạc quan yêu đời, tin tưởng vào sự thắng lợi của cách mạng. Thực dân Pháp đã không dám xử công khai Lý Tự Trọng. Lợi dụng lúc rạng sáng ngày 21/11/1931, chúng đã hèn hạ dựng máy chém ở ngay khám lớn Sài Gòn giết anh trong im lặng⁵. Tinh thần cách mạng bất khuất của Lý Tự Trọng đã làm cho kẻ thù vô cùng khiếp sợ, góp phần động viên cổ vũ mạnh mẽ phong trào cách mạng trong cả nước lúc bấy giờ. Cuộc đời của Lý Tự Trọng tuy ngắn ngủi nhưng tinh thần cách mạng của anh trở thành tấm gương sáng cho các thế hệ thanh niên noi theo. Tinh thần và chí khí người thanh niên Lý Tự Trọng đã trở thành biểu tượng sáng ngời, thiêng liêng, cao đẹp trong lòng các thế hệ đoàn viên thanh niên. Câu nói bất hủ của anh "*Con đường của thanh niên chỉ là con đường cách mạng không thể có con đường nào khác...*" trở thành lý tưởng sống và kim chỉ nam hành động cho các thế hệ thanh niên Việt Nam trong mọi thời kỳ.

2. Đồng chí Lý Tự Trọng - Người đoàn viên thanh niên cộng sản kiên trung - Tấm gương mẫu mực về chí khí chiến đấu, kiên trung với con đường cách mạng

Những ngày bị bắt, thực dân Pháp đã tra tấn vô cùng dã man để Lý Tự Trọng khai báo những manh mối, thông tin bí mật của Đảng, của cách mạng. Nhưng những đòn roi, thủ đoạn tàn bạo của bọn thực dân đã không thể quật ngã người chiến sĩ cách mạng kiên cường. Tinh thần bất khuất, lòng gan dạ, dũng cảm của người chiến sĩ cách mạng trẻ tuổi đã khiến một số tên mật thám từ căm giận đến sùng sốt, ngạc nhiên và khâm phục. Trong thời gian bị giam cầm, Lý Tự Trọng còn động viên, khích lệ đồng đội trong tù vững tin để tiếp tục chiến đấu cho độc lập, tự do của dân tộc.

⁵ Cũng có một số tài liệu, bài báo cho rằng đồng chí Lý Tự Trọng bị xử tử hình vào rạng sáng ngày 20/11/1931

của 10 nữ liệt sĩ thanh niên xung phong tại Ngã Ba Đồng Lộc đã xây nên tượng đài chiến thắng bất diệt, biểu tượng cho tinh thần quả cảm của những cô gái mãi mãi tuổi hai mươi. Tất cả đều mang trong mình bao ước mơ, hoài bão tươi đẹp, yêu cuộc sống và khát khao được cống hiến, được chiến đấu, sẵn sàng hy sinh tuổi thanh xuân, không tiếc máu xương nơi chiến trường đạn bom khốc liệt bởi họ mang trong mình lý tưởng cách mạng cao đẹp: độc lập dân tộc, thống nhất non sông đất nước.

Hòa bình lập lại, bước vào thời kỳ đất nước đổi mới, lớp lớp thanh niên đã nỗ lực phấn đấu vượt qua khó khăn, thử thách, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão lớn. Con đường cách mạng của các thế hệ tiền bối và đồng chí Lý Tự Trọng đã và đang soi đường, dẫn lối cho thế hệ trẻ hôm nay xung kích, tình nguyện, đi đầu trên mọi lĩnh vực. Trong những năm qua, các cấp bộ Đoàn, Hội đã nhiều sáng kiến, phát động nhiều cuộc vận động, nhiều phong trào thi đua có ý nghĩa thiết thực. Mỗi cuộc vận động, mỗi phong trào đều tạo môi trường lành mạnh, tác động tích cực tới nhận thức và hành động của tuổi trẻ. Đặc biệt, dù trong môi trường, lĩnh vực nào, các thế hệ tương lai của đất nước cũng xác định rõ mục tiêu, lý tưởng, quyết chí vươn lên; phát huy tinh thần, ý chí tự lực tự cường trong học tập, rèn luyện, sáng tạo trong lao động. Công tác tuyên truyền, giáo dục tiếp tục có nhiều đổi mới về cả nội dung và phương thức, nhất là ứng dụng chuyên đổi số trong tổ chức hoạt động giáo dục; tăng cường lấy thông tin tích cực đẩy lùi tiêu cực; tổ chức các đợt sinh hoạt chính trị rộng khắp với nhiều nội dung ý nghĩa, cách làm mới hiệu quả. Các phong trào hành động cách mạng *"Thanh niên tình nguyện"*, *"Tuổi trẻ sáng tạo"*, *"Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc"* và các Chương trình đồng hành với thanh niên trong học tập; trong khởi nghiệp, lập nghiệp; trong rèn luyện và phát triển kỹ năng trong cuộc sống, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần đã được xác định phù hợp với đặc điểm, trình độ, năng lực, thể mạnh của thanh niên; đáp ứng được những nhu cầu, mong mỏi của tuổi trẻ, qua đó phát huy được vai trò xung kích, tình nguyện, tham gia phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đồng thời tạo môi trường, điều kiện để thanh, thiếu niên trưởng thành, phát triển toàn diện. Từ các phong trào đã xuất hiện ngày càng nhiều những tập thể, cá nhân tiêu biểu đi đầu trong các lĩnh vực học tập, lao động sản xuất, sáng tạo khoa học công nghệ, bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Tổ chức Đoàn ngày càng được củng cố. Số lượng, chất lượng đoàn viên ngày càng được nâng cao. Đội ngũ cán bộ Đoàn đông đảo, có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ đã và đang trở thành nguồn cán bộ kế cận tin cậy của Đảng, chính quyền và đoàn thể ở các cấp.

Trước yêu cầu của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư và quá trình hội nhập tạo ra cả